

Protocol seksueel grensoverschrijdend gedrag

Een fijne en veilige school vinden wij belangrijk voor onze leerlingen en medewerkers. Seksueel overschrijdend gedrag door een medewerker of leerling kan dit veilige schoolklimaat in het gedrang brengen.

Dit protocol is opgesteld om duidelijkheid te bieden aan leerlingen, hun ouders en medewerkers van de school over het handelen van de school in het geval van seksuele grensoverschrijding. De meld- en aangifteplicht in het geval van een mogelijk zedenmisdrijf, zoals opgenomen in de wet op het voortgezet onderwijs¹, is hierin opgenomen.

Meld- en aangifteplicht voor scholen in het voortgezet onderwijs

Voor scholen voor voortgezet onderwijs is in de wet opgenomen dat:

1. alle medewerkers van de school, ook die buiten een dienstverband, verplicht zijn om als zij op welke manier dan ook informatie krijgen over een mogelijk zedenmisdrijf door een medewerker van de onderwijsinstelling jegens een minderjarige leerling dit te melden bij het bevoegd gezag van de school.
2. het bevoegd gezag verplicht is om bij signalen van een mogelijk zedenmisdrijf door een medewerker van de onderwijsinstelling jegens een minderjarige leerling in overleg te treden met de vertrouwensinspecteur.
3. het bevoegd gezag verplicht is bij redelijke vermoedens van een zedenmisdrijf door een medewerker van de onderwijsinstelling jegens een minderjarige leerling aangifte te doen en de vertrouwensinspecteur hiervan op de hoogte te stellen. Voordat er aangifte gedaan wordt, stelt het bevoegd gezag de ouders van de betreffende leerling en de betreffende medewerker van de voorgenomen aangifte op de hoogte.

Begripsbepaling seksueel overschrijdend gedrag

Met seksueel grensoverschrijdend gedrag bedoelen we seksuele gedragingen:

4. die op de school en/of in de school tussen betrokkenen bij de school ontstaan of plaatsvinden in een onderwijssituatie,
5. waar één van de betrokkenen niet mee instemt dan wel in een situatie van machtsongelijkheid plaatsvindt,
6. die fysiek en/of online plaatsvinden,
7. die opzettelijk of onopzettelijk zijn.

Voorbeelden van seksueel grensoverschrijdend gedrag zijn dubbelzinnige opmerkingen, verhalen over seksuele ervaringen, aanranding of verkrachting, grooming of shame sexting.

1 Wet op het voortgezet onderwijs, artikel 3, zoals geraadpleegd op
<https://wetten.overheid.nl/BWBR0002399/2021-01-01>

Seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen leerlingen van de school

In het geval van het bekend worden van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen leerlingen, worden de volgende stappen gezet:

1. Signaleren	1. een leerling, ouders of andere betrokkene bij de school informeert een medewerker van de school over (mogelijk) seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen leerlingen.
↓	
2. Melden bij bevoegd gezag	1. de medewerker van de school meldt dit direct bij de betreffende teamleider en directeur.
↓	
3. In kaart brengen situatie	1. de teamleider voert samen met de mentor gesprekken met de betrokken leerlingen; 2. de teamleider brengt samen met de mentor de ouders van de betrokken leerlingen op de hoogte; 3. de teamleider overlegt samen met het ondersteuningsteam over de in te zetten (externe) ondersteuning voor de betrokken leerlingen.
↓	
4. Plan van aanpak formuleren	1. de teamleider stelt de ernst van het incident vast en bepaalt in overleg met de directeur de te nemen maatregelen; 2. de teamleider bepaalt in overleg met de directeur welke overige leerlingen en ouders geïnformeerd dienen te worden; 3. de teamleider bepaalt in overleg met de directeur welke medewerkers geïnformeerd dienen te worden; 4. de teamleider bepaalt in overleg met de directeur welke preventie, voorlichting of nazorg geboden kan worden door de school of externen.

5. Informeren	1. de teamleider informeert samen met de mentor de betrokken leerlingen en ouders over het plan van aanpak van de school; 2. de school informeert de overige leerlingen, ouders en de medewerkers over de situatie, maatregelen die de school neemt en overige feitelijkheden, zoals een onderzoek of aangifte; 3. de school informeert de overige leerlingen, ouders en de medewerkers over de eventuele preventie en voorlichting en over de mogelijkheden voor verdere ondersteuning in de school of door externen.
↓	
6. Nazorg	1. de mentor voert gesprekken met de betrokken leerlingen en ouders en inventariseert of er specifieke nazorg nodig is; 2. waar nodig overlegt de mentor met het ondersteuningsteam over de mogelijkheden voor ondersteuning in de school of met behulp van externen.

↓	
7. Registratie en evaluatie	1. de teamleider registreert de situatie en maatregelen, het plan van aanpak van de school en de afhandeling in het leerlingvolgsysteem bij de betrokken leerlingen; 2. de teamleider registreert de situatie en maatregelen, het plan van aanpak van de school en de afhandeling in de incidentenregistratie; 3. de school evalueert de procedure en stelt vast wat er nodig is op het gebied van preventie, voorlichting en ondersteuningsmogelijkheden.

Seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen een medewerker en leerling van de school

In het geval van mogelijk seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen een leerling en medewerker zijn alle medewerkers van de school wettelijk verplicht deze signalen te melden bij het bevoegd gezag. Voor het bevoegd gezag geldt dat zij verplicht is om te overleggen met de vertrouwensinspecteur en om aangifte te doen.

Bovenstaande is opgenomen in de wet op het voortgezet onderwijs. De wet heeft als doel het voorkomen van het intern oplossen van incidenten van seksuele grensoverschrijdende aard, met als mogelijk gevolg dat de betreffende medewerker op dezelfde school of elders opnieuw een delict pleegt.

In het geval van mogelijk seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen een leerling en medewerker van de school worden de volgende stappen gezet:

1. Signaleren	1. een leerling, ouders of andere betrokkene bij de school informeert een medewerker van de school over (mogelijk) seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen een leerling en medewerker van de school.
↓	
2. Melden bij bevoegd gezag	1. de medewerker van de school meldt dit direct bij het bevoegd gezag. 2. Indien dit gemeld wordt bij de betreffende directeur, dan zal deze dit direct melden bij het bevoegd gezag.
↓	
3. Overleg vertrouwens-inspecteur	1. het bevoegd gezag overlegt met vertrouwensinspecteur over de vraag of er een redelijk vermoeden is van een strafbaar feit. Onder het begrip redelijk vermoeden wordt verstaan dat elk redelijk denkend persoon tot eenzelfde oordeel zou komen als hij kennis had van dezelfde feiten en omstandigheden. 2. het bevoegd gezag overlegt met de vertrouwensinspecteur over de volgende zaken: a. wie informeert de betrokkenen? b. wie ondersteunt de betrokken leerling en zijn ouders? c. wie ondersteunt de betrokken collega? d. hoe wordt, zolang het onderzoek loopt, contact of een confrontatie tussen de betrokken leerling en betrokken medewerker vermeden? e. moeten personeel, ouders en leerlingen geïnformeerd worden? f. is het wenselijk dat de school, hangende het justitieel onderzoek, zelf een onderzoek laat uitvoeren?
↓	
4. Aangifte	Indien er sprake is van een redelijk vermoeden van seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen een leerling en medewerker van de school, dan: 1. informeert het bevoegd gezag de ouders van de betrokken leerling en de betrokken medewerker over de aanstaande aangifte; 2. doet het bevoegd gezag aangifte bij politie/justitie van het (mogelijk) seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen een leerling en medewerker van de school.

↓	
5. Onderzoek en maatregelen	1. het bevoegd gezag vraagt de directeur contact te onderhouden met de betrokken medewerker en deze te informeren gedurende het proces van onderzoek/aangifte; 2. het bevoegd gezag vraagt de betreffende teamleider en mentor contact te onderhouden met de betrokken leerling en zijn ouders en hen te informeren gedurende het proces van onderzoek/aangifte. Als de school zelf een onderzoek laat uitvoeren, dan: 3. vraagt het bevoegd gezag de externe vertrouwenspersoon de betrokken leerling en betrokken medewerker te horen en advies uit te brengen over mogelijke maatregelen en een voor de leerling en zijn ouders aanvaardbare regeling; 4. neemt het bevoegd gezag, waar het onderzoek hier aanleiding toe geeft, rechtspositionele maatregelen overeenkomstig de bepalingen in de CAO VO; 5. informeert het bevoegd gezag de betrokken leerling en zijn ouders binnen een maand de bevindingen en de eventueel getroffen maatregelen. Indien het een volwassene betreft die als vrijwilliger of in de uitoefening van hun werkzaamheden in of voor de school actief is: 6. hoort het bevoegd gezag de betreffende persoon; 7. treft het bevoegd gezag waar nodig organisatorische maatregelen. Voor wat betreft personen die in de uitoefening van hun werkzaamheden in of voor de school actief zijn, kan de maatregel erin bestaan hun werkgever over de klacht te informeren.
↓	
6. Informeren overige personen	1. het bevoegd gezag vraagt de directeur contact te onderhouden met de betrokken medewerker en deze te informeren gedurende het proces van onderzoek/aangifte; 2. het bevoegd gezag vraagt de betreffende teamleider en mentor contact te onderhouden met de betrokken leerling en zijn ouders en hen te informeren gedurende het proces van onderzoek/aangifte; 3. het bevoegd gezag overlegt met de directeur over het informeren van de overige leerlingen en ouders; 4. het bevoegd gezag overlegt met de directeur over het informeren van de overige medewerkers van de school; 5. de school informeert de overige leerlingen, ouders en de medewerkers over de eventuele preventie en voorlichting en over de mogelijkheden voor verdere ondersteuning in de school of door externen.

↓	
7. Nazorg of herstelproces	Als na justitieel onderzoek blijkt dat de betrokken medewerker onschuldig bevonden wordt, dan: 1. overlegt het bevoegd gezag met de betrokken medewerker over een rehabilitatietraject. Mogelijke onderdelen van dat traject zijn een brief aan de leerling en zijn ouders, een teamgesprek, een leerlingenbijeenkomst; 2. overlegt het bevoegd gezag met de betrokken leerling over maatregelen jegens de leerling zelf. Dit kan variëren van een openbaar excuus tot schorsing of verwijdering; 3. kan de betrokken medewerker een klacht indienen tegen de school over een incorrecte behandeling door het bevoegd gezag via de klachtenregeling van de school. 4. de mentor voert gesprekken met de betrokken leerlingen en ouders en inventariseert of er specifieke nazorg nodig is; 5. waar nodig overlegt de mentor met het ondersteuningsteam over de mogelijkheden voor ondersteuning in de school of met behulp van externen.
↓	
8. Registratie en evaluatie	1. de directeur registreert de situatie, maatregelen en afhandeling in het personeelsdossier van de betrokken medewerker; 2. de directeur registreert de situatie, maatregelen en afhandeling in de incidentenregistratie; 3. de school evalueert de procedure en stelt vast wat er nodig is op het gebied van preventie, voorlichting en ondersteuningsmogelijkheden. NB. De externe vertrouwenspersoon informeert de centrale directie en het bevoegd gezag tenminste één maal per jaar over het aantal klachten met betrekking tot seksuele grensoverschrijding.